

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 200/2013
17.04.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, као председника већа, судије Бранка Станића и судије Звездане Лутовац, као чланова већа, у привредном спору по тужби тужиоца П. с. ДОО из Ч., улица ..., кога заступа З.А. адвокат из Б., против туженог Агенција за приватизацију Републике Србије из Београда, улица Теразије број 23, ради поништаја одлуке о раскиду уговора, вредност предмета спора 51.000.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца, која је изјављена против пресуде Привредног апелационог суда у Београду Пж бр. 3867/12 од 14.06.2013. године, донео је у седници већа одржаној дана 17.04.2014. године, следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца П. с. ДОО из Ч. изјављена против пресуде Привредног апелационог суда у Београду Пж бр. 3867/12 од 14.06.2013. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр. 10111/2011 од 01.02.2012. године у ставу 1. изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд утврди да Уговор о продаји државног капитала методом јавне аукције субјекта приватизације, В.с. Ч. оверен пред Првим општинским судом у Београду Ов. број 3073/08 од 30.09.2008. године производи правно дејство што је тужени дужан признати и трпети. Ставом 2. изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да плати тужиоцу износ од 51.000.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 09.09.2008. године па до исплате.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж број 3867/12 од 14.06.2013. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда

Привредног суда у Београду II број 10111/11 од 01.02.2012. године и одбијен као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 3867/12 од 14.06.2013. године тужилац је благовремено изјавио ревизију, којом побија другостепену пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужени је одговорио на ревизију тужиоца и предложио да се иста одбије као неоснована, потврди другостепена пресуда а тужилац обавезе да туженом надокнади трошкове ревизијског поступка у висини судске таксе на одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04 и 111/09) а у вези са чланом 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11) који је ступио на снагу 01.02.2012. године и одлучио да је ревизија тужиоца неоснована.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2 тач. 9 Закона о парничном поступку на које се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, као ни битна повреда из тачке 12. овог члана на коју се неосновано указује у ревизији. Побијана пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати њена законитост и правилност, садржи разлоге о битним чињеницама који нису у супротности са стањем у списима предмета и изведеним доказима.

Према стању у списима предмета, тужилац је примарним захтевом тражио да се утврди да Уговор о продаји државног капитала методом јавне аукције субјекта приватизације В.с. Ч. оверен пред Првим општинским судом у Београду Ов број 3073/08 од 30.09.2008. године производи правно дејство. Евентуалним захтевом је тражио да се обавезе тужени да му плати износ од 51.000.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 09.09.2008. године.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су дана 30.09.2008. године у Београду закључили Уговор о продаји државног капитала методом јавне аукције, на основу кога је тужени, продао тужиоцу 70 % државног капитала субјекта приватизације В.с. Ч. из Ч. Тужилац као купац се овим уговором обавезао, између осталих обавеза и да ће у року од седам година, од дана закључења уговора, обезбедити континуитет пословања у претежној делатности за коју је субјект приватизације био регистрован на дан одржавања аукције. Наведеним уговором у члану 9. тачка 1. тачка 5, предвиђено је да се уговор сматра раскинутим по сили закона због неиспуњења, ако ни у накнадно остављеном року купац не обезбеди континуитет пословања сходно ставу 6. тачка 3. уговора. Чланом 9. тачка 2. овог уговора, предвиђено је да у случају раскида уговора због неиспуњења уговорених обавеза од стране купца, купац као несавесна страна губи право на повраћај плаћеног износа на име купопродајне цене и сва права и потраживања по основу уговора. Из садржине Обавештења о раскиду уговора због неиспуњења уговора о продаји државног капитала методом јавне аукције субјекта приватизације В.с. Ч., као и из приложених записника о

контроли коју је извршила тужена, утврђено је да тужилац као купац није поступао у складу са уговорном обавезом из одредбе тачке 6. тачка 3. Уговора, јер ни у накнадно остављеном року није доставио доказе да је уговорену обавезу, обезбеђеног континуитета у пословању субјекта приватизације, испунио. Последњом контролом извршеном од стране тужене Агенције за приватизацију констатовано је да купац не поштује наведену уговорену обавезу. Из обавештења о остављењу накнадног рока за испуњење уговорених обавеза од 15.10.2010. године; 14.01. 2011. године; 11.04.2011. године и 01.07.2011. године, се види да су тужиоцу предочавани резултати претходно извршених контрола, остављани су му накнадни рокови за достављање доказа да је у субјекту приватизације одржан континуитет пословања, као и да су измирена сва дуговања на име зарада запослених, али како тражени докази о испуњеним уговореним обавезама нису достављени, тужена Агенција је раскинула Уговор.

Имајући у виду утврђено чињенично стање из кога произилази да тужилац као купац државног капитала није ни у накнадно остављеним роковима извршио уговорену обавезу у погледу обезбеђења континуитета пословања субјекта у претежној делатности, за коју је био регистрован, нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да Уговор о продаји државног капитала методом јавне аукције субјекта приватизације В.с. Ч. производи правно дејство и истовремено одбили и евентуални тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати износ од 51.000.000,00 динара што представља плаћену купопродајну цену, са затезном каматом од 09.09.2008. године па све до исплате као неоснован.

Правилно су нижестепени судови на основу претходно наведеног чињеничног стања и одредби члана 5 ст. 1 и члана 41а Закона о приватизацији, одбили као неоснован захтев тужиоца, како примарни захтев тако и евентуални захтев. Агенција за приватизацију по члану 5 ст. 1 Закона о приватизацији је правно лице које продаје друштвени и државни капитал, односно имовину и контролише поступак приватизације. У поступку контроле тужена је утврдила да тужилац као купац државног капитала није испунио уговорену обавезу обезбеђења континуитета у пословању субјекта приватизације, због чега је раскинут уговор. Тужилац не може тражити да се одржи на снази Уговор чије обавезе није испоштовао, што је довело до раскида уговора и не може као несавесна страна која је скривила раскид, тражити повраћај датог, конкретно купопродајне цене што је изричито прописано у члану 41а Закона о приватизацији а и у самом уговору- одредба 9.4. уговора.

Наводи ревизије да уговорена одредба о континуитету пословања као раскидном услову подразумева да је субјект приватизације дужан да и после продаје, одређени временски период обавља исту делатност, да обим делатности није одређен уговором нити ова одредба значи одржавање обима пословања постојећег у моменту продаје, што по ревиденту значи да уколико обим производње није остварен, да то није разлог за раскид уговора, не могу се прихватити као основани. Како што је претходно наведено, током поступка је утврђено а што заправо није оспорено током поступка, да је код субјекта приватизације дошло до знатног смањења обима пословања, да су пословни приходи субјекта приватизације, на пример у 2010. години мањи за 54 % у односу на пословне приходе у базној 2007. години која је претходила приватизацији, да је

текућа ликвидност субјекта приватизација одржавана на основу краткорочних позајмица од привредних друштава у власништву тужиоца, да се зараде исплаћују са закашњењем, дакле, све су то чињенице на основу којих је закључено да тужилац као купац државног капитала није испунио уговорену обавезу обезбеђења континуитета пословања субјекта приватизације, ни у уговореном року а ни у накнадно остављеним роковима, због чега је Агенција за приватизацију основано раскинула уговор. Не могу се прихватити као основани наводи ревизије да је услед више силе, дошло до смањења обима пословања а не кривицом тужиоца, те да ту чињеницу нижестепени судови нису правилно оценили код доношења одлуке а управо та чињеница је од значаја, код оцене савесности односно несавесности у погледу испуњавања уговорених обавеза, од које чињенице зависи и право тужиоца, конкретно на враћање купопродајне цене. Врховни касациони суд сматра да су правилно нижестепени судови закључили да је виша сила природни догађај или људска радња која се није могла предвидети или спречити а услед које је наступила штета, с тим да се људска радња није могла приписати у кривицу лица на које би иначе падала одговорност. У конкретном случају тужилац није доказао да је дошло до више силе, тачније речено, разлози неиспуњења континуитета пословања које је тужилац навео као вишу силу и то: смањење сточног фонда и економска криза, непредузимање мера од стране државе за повећање и развој сточног фонда, не представљају вишу силу, јер то нису нити непредвидиви нити неотклоњиви догађаји, који не наступају редовно, да би се могли сматрати као виша сила.

На основу свега изложеног, Врховни касациони суд сматра да је правилном применом материјалног права и то члана 5. и 41а Закона о приватизацији, одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца и то примарни и евентуални захтев и разлоге који су дати од стране другостепеног суда у свему прихвата и овај суд без потребе за понављањем.

Одлучујући о захтеву туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, Врховни касациони суд је одлучио да је овај захтев неоснован са разлога што одговор на ревизију није био нужан у овој правној ствари, па ни трошкови настали поводом одговора на ревизију не представљају нужне трошкове који би се досудили на терет тужиоца

На основу свега изложеног и члана 161. и 405. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Стојан Јокић,с.р.**